

درس پنجم

انواع نوشته

۱- انواع نوشته را به اعتبار گونه های زبان نام ببرید.

پاسخ: علمی، ادبی، اداری، گفتاری (محاوړه ای)، کودكانه، مطبوعاتی و...

۲- انواع نوشته را از نظر طرز بیان نام ببرید.

پاسخ: طنز، جد و...

۳- انواع نوشته را به اعتبار قالب نام ببرید.

پاسخ: مقاله، گزارش، نامه، نمایش نامه و فیلم نامه، قطعه ی ادبی، داستان و رمان، سفرنامه، زندگی نامه و...

۴- منظور از سبک روزنامه نگاری چیست؟

پاسخ: نگارش موادّ روزنامه ها، نیازمند کاربرد و مهارت ویژه ای است که به سبک روزنامه نگاری معروف است. (ژورنالیستی)

۷- جاهای خالی را در موارد زیر، با کلمه های مناسب، کامل کنید:

الف) مخاطب روزنامه ها..... هستند.

پاسخ: عموم مردم

ب) گونه ی گفتاری نیز همان است که در برخی از آن استفاده می شود.

پاسخ: محاوره / داستان ها

پ) در زبان محاوره، ارکان دستوری می شود.

پاسخ: جابه جا

ت) از زبان محاوره، فقط در و می توان بهره گرفت.

پاسخ: نقل قول‌های نمایش نامه‌ها / داستان‌ها

۸- زبان محاوره، دارای چه ویژگی‌هایی است؟

پاسخ: زبان محاوره دارای ویژگی‌های زیر است:

الف) در آن، ارکان دستور جابه جا می شود.

ب) کلمات شکسته می شود.

پ) از لغات، اصطلاحات، امثال و کنایات عامیانه استفاده می شود.

ت) زبان محاوره، ساده و بی تکلف و قابل فهم است.

۱۰- ویژگی‌های نوشتار معیار را بنویسید.

پاسخ: ویژگی‌های نوشتار معیار عبارت اند از:

الف) زبان ملی و رسمی، فرهنگی و علمی، مطبوعاتی و آموزشی کشور ماست.

ب) زبان درس خوانندگان ایرانی است.

پ) این زبان به غیر فارسی زبان‌ها آموزش داده می شود.

ت) نشانه‌ها و عناصر محلی، لهجه‌ای، لغات مهجور فارسی و لغات بیگانه در آن دیده نمی‌شود.

ث) زبان تثبیت شده و دارای اصول معینی است.

ج) مطابق دستور زبان فارسی معاصر نوشته شده است.

۱۱- به چه دلایلی، نوشته‌ی زیر، یک نوشته‌ی گفتاری است؟

بوی نوروز می‌آید که معلّمان سر کلاس گفت: «بچه‌ها عید داره نزدیک می‌شه. عیدی مش

رضا یادتون نره. روز شنبه که به مدرسه می‌آیید. به اندازه‌ای که دستتون می‌رسه، براش

عیدی بیارین.»

پاسخ: زیرا: ۱- ارکان دستوری جابه جا شده است. ۲- دارای کلمات شکسته است. ۳- دارای

زبان ساده و بی تکلف و قابل فهم است.

۱۳- مصدرهای داخل کمانک را به فعل مناسب بدل کنید و توضیح دهید چرا در بعضی موارد می‌توان فعل را هم مفرد و هم جمع آورد:

روزهای جوانی به سرعت از پی هم (گذشتن). گذشت این روزها در رقم زدن سرنوشت ما تأثیر فراوان (داشتن). هر روز که از خواب (برخاستن) به خود وعده (دادن) که روزی دیگر را با پشتکاری حیرت انگیز آغاز خواهیم کرد نه دیگر این سال های خوش نوجوانی (برگشتن) و نه زمان از حرکت (باز ایستادن). تنها در صورتی که وعده ها عملی (شدن) می توانیم انتظار روزهای موفقیت آمیزی را داشته باشیم . تحقق وعده ها نیز در دست های سازنده ی خود ماست . موفقیت ها خود به خود به دست (آمدن). امان ماییم که باید امروز بذر آن ها را (افشاندن) تا فردا بتوانیم محصول آن را درو (کردن).

پاسخ: روزهای نوجوانی به سرعت از پی هم می گذرند / می گذرد (فعل، می تواند مفرد و هم جمع بیاید، زیرا نهاد غیرجاندار و جمع است : گذشت این روزها در رقم زدن سرنوشت ما تأثیری فراوان دارد (فعل مفرد برای نهاد مفرد آمده است : گذشت این روزها)، هر روز که از خواب یرمی خیزیم، به خود وعده می دهیم (فعل جمع برای نهاد جمع آمده است : ما) که روزی دیگر را با پشتکاری حیرت انگیز آغاز خواهیم کرد. نه دیگر این سال های خوش نوجوانی یرمی گردد / یرمی گردند (فعل، می تواند هم مفرد و هم جمع بیاید، زیرا نهاد دار و جمع است : این سال های خوش نوجوانی) و نه زمان از حرکت یاز می ایستد (برای فعل مفرد، نهاد به صورت مفرد می آید: زمان). تنها در صورتی که وعده ها عملی شود / شوند (فعل می تواند هم مفرد و هم جمع بیاید، زیرا نهاد غیر جان دار و جمع است .) می توانیم انتظار روزهای موفقیت آمیزی را داشته باشیم. تحقق وعده ها نیز در دست های سازنده ی خود ماست . موفقیت ها، خود به خود به دست نمی آید / نمی آیند (برای نهاد غیر جان دار : (موفقیت ها)، فعل، هم می تواند به صورت مفرد و هم به صورت جمع بیاید). این ماییم که باید امروز بذر آن ها را بیفشانیم (برای نهاد جمع: (ما)، فعل را به صورت جمع می آوریم) تا فردا بتوانیم محصول آن را درو کنیم. (برای نهاد جمع: (ما)، فعل را به صورت جمع می نویسیم)